

ARCHEOLÓGOVIA POD VRANOVSKÝM VODNÝM HRADOM

Archeológovia z košickej spoločnosti Triglav v týchto dňoch ukončili archeologický výskum podzemných priestorov bývalého vranovského vodného hradu. Stredoveké sídlo vybudované pred približne 600 rokmi stálo na mieste súčasného vranovského gymnázia. Archeológovia na zaasfaltovanom školskom dvore vykopali 8 sond, vďaka ktorým objavili rozsiahly vchod do podzemných priestorov hradu, studňu, odpadovú šachtu s vzácnymi nálezmi keramiky, pozostatky hradných múrov a ďalšie zaujímavé nálezy. Po odstránení stoviek ton sutín bol odkrytý 2,5 metra široký vstup do hradnej pivnice. Tvoria ju štyri väčšie a jedna menšia miestnosť vysoké až 4 metre, spevnené klenbou z pieskovcového kameňa v kombinácii s tehlo. Vnútorne masívne steny pivnice boli omietnuté vápennou omietkou, na bočných stenách sú menšie výklenky na umiestnenie svietidiel, zachovali sa aj pozostatky vetracej šachty. Pivnica bola v priebehu stáročí viackrát spevňovaná a niektoré priechody opatrené klenbou boli zamurované. Pod hlavným podlažím pivnice bola objavená ďalšia miestnosť, v ktorej zrejme boli uskladnené potraviny vyžadujúce chlad. Pohyb je tam zatiaľ možný len po kolenách, rovnako ako v niektorých priechodoch medzi pivničnými miestnosťami.

V týchto dňoch archeológovia všetky nálezy dôsledne dokumentujú, odhalené sondy zasypú a otvor do pivnice zaistia. Je to len prvá časť výskumu, ktorý sa realizoval vďaka finančnej podpore Prešovského samosprávneho kraja ako vlastníka objektu sumou 30 tisíc eur. Na budúci rok bude archeologický prieskum pokračovať a celkovým zámerom je sprístup-

Na školskom dvore bol objavený vchod do hradných pivníc.

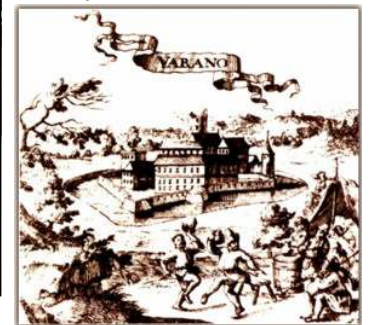

Pod hlavnými hradnými pivničnými priestormi boli o jedno celé podlažie nižšie objavené ďalšie priestory zasypané sutinou.

Grófká Alžbeta Báthoryová.

niť podzemie a nájdené artefakty širokej verejnosti. Pivničné priestory teraz budú pod drobnohľadom architekta, ktorý ich dôsledne zmapuje a potom by mala nasledovať projektová dokumentácia obnovy. Očakáva sa, že ak sa nevyskytnú nepredvídané problémy, Vranov by mohol mať verejne prístupnú archeologickú pamiatku v roku 2020, kedy si pripomenie 750. výročie prvej písomnej zmienky. Oživené by mali byť aj spomienky na Alžbetu Báthoryovú, ktorú v roku 1573 vo Vranove zasnúbili s Františkom Nádašdym a 8. mája 1575 sa vo Vranove konala ich svadba za účasti 4500 hostí. Podrobnosti o svadbe sa nezachovali, ale pivnice vranovského vodného hradu určite boli svedkom tejto významnej udalosti. *Ladislav Krivda*

Nypoortova rytina z roku 1686.

NOTÁR & MEDIÁTOR RADÍ

Otázka: Dobrý deň. Mojej priateľke zomrela mama. Teraz sa po nej majú dedič pozemky. Jednu polovicu má dedič moja priateľka a jednu polovicu manželka jej zosnulého brata. Priateľka nedostala po otcovi (spísal závet) nič, aj keď je zo zákona neopomenuteľným dedičom. Máme záujem o započítanie daru. Ďalej v roku 2013 sa objavil jeden novoobjavený pozemok, ktorý nebol zahrnutý do dedičského konania po otcovi. Ten sa takisto prepísal na brata bez výplaty mame a sestre (priateľke). Hodnota pozemku pod domom bola cca 9000 eur. Priateľka sa vtedy nemohla zo zdravotných dôvodov zúčastniť na dedičskom konaní, a keďže jej brat mal veľké slovo a vedel mamu presvedčiť, tak sa dohodli. Aj taký je život. A teraz pozostali si robia nárok ešte aj na ďalšie pozemky po mame. Nie je s nimi reč... *Dávid*

Odpoveď z poradne notára a mediátora: Na pojednávaní pred notárom môžete, samozrejme, navrhnúť započítanie darov od poručiteľky pre jej zosnulého syna (či jeho dedičov), kedykoľvek za života poručiteľa. Darmi sa nemyslí len samotná darovacia zmluva, ale aj vzdanie sa nárokov mamy v prospech syna (jeho dedičov), pokiaľ ide o neobvyklé darovania. Neobvyklé dary sú posudzované s ohľadom na zanechaný majetok a majetnosť poručiteľa. Takže sú to domy, pozemky, autá, peniaze a pod. Na to má notár prihliadnuť pri potvrdení dedičstva. Pokiaľ ide o dedenie po otcovi, Vaša priateľka (dcéra) mala postavenie neopomenuteľného dediča, takže pokiaľ nebola platne vydedená, mohla namietať relatívnu neplatnosť a mala dostať 1/4 z dedičstva.

JUDr. Miriam Imrich Breznoščáková, PhD., notár & mediátor vo Vranove nad Topľou a v Hanušovciach nad Topľou, tel. (057) 446 25 88, 0905 345 501, www.notar-vranov.sk

Všetky nálezy z podzemia archeológovia dokumentujú. (da)